

Смірнова Олега Ювеналійовича,

СКАРГА / ПОВІДОМЛЕННЯ
про наявність фактів академічного плагіату
в кандидатській дисертації А. В. Лященко

Керуючись пп. 2–7 «Порядку розгляду скарг/повідомлень щодо фактів академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації», затвердженого на засіданні Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти 24 жовтня 2023 р. (протокол № 16 (45); зі змінами (протокол № 21 (50) від 26 грудня 2023 року)), повідомляю про факти академічного плагіату в кандидатській дисертації А. В. Лященко:

Лященко Анжела Вадимівна. Реклама як соціокультурне явище в системі масової комунікації. – Дис. ... кандидата наук із соціальних комунікацій (спеціальність 27.00.06 – прикладні соціально-комунікаційні технології). – Дніпропетровськ, 2008.

Науковий керівник – **Демченко Сергій Володимирович**, кандидат політичних наук, доцент, завідувач кафедри масової та міжнародної комунікації Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара.

Офіційні опоненти:

- **Фінклер Юрій Едуардович**, доктор філологічних наук, доцент, завідувач кафедри редакторської та рекламної майстерності Галицького інституту імені В'ячеслава Чорновола Національного університету «Київо-Могилянська академія»;
- **Паславський Ігор Іванович**, кандидат політичних наук, доцент Львівського національного університету імені Івана Франка.

Учений секретар спеціалізованої вченої ради – кандидат філологічних наук **Корнєєв Віталій Михайлович**.

Дисертація була захищена 16.03.2009 на засіданні спеціалізованої вченої ради Д.26.001.34 Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Дисертація і автореферат Лященко А. В. розміщені на сайті Національного репозитарію академічних текстів за адресою <https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0409U002037/> (на сайті помилково вказаний 2008-й як рік захисту).

У теперішній час Анжела Вадимівна Лященко працює доцентом кафедри реклами та зв'язків з громадськістю Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара: https://www.dnu.dp.ua/view/kafedra_reklamy_ta_zvjazkiv_z_gromadskistju.

На сайті «Плагіат і фальсифікації в наукових працях» були оприлюднені дві публікації про плагіат в її дисертації:

- 1) <https://false-science-ua.odoo.com/pro-sistemnu-plagiatnu-diiialnist-s-v-demchenka-dnipropetrovskii-natsionalnii-universitet-im-olesia-gonchara> (червень 2016 р.);
- 2) <https://false-science-ua.odoo.com/svoiu-disertatsiiu-anzhela-liashchenko-zlipila-z-disertatsiyi-svogo-kerivnika-sergiia-demchenka-rosiiskoyi-disertatsiyi-ta-rosiiskoyi-statti> (квітень 2024 р.).

У «Рекомендаціях щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах (авторефератах, дисертаціях, монографіях, наукових доповідях, статтях тощо)» (Лист МОНУ №1/11-8681 від 15.08.2018) зазначається наступне:

- п. 1.2. Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства (ч. 4 ст. 42 Закону України «Про освіту»);
- п. 2. Академічним плагіатом є:
  - 2.1 Відтворення в тексті наукової роботи без змін, з незначними змінами, або в перекладі тексту іншого автора (інших авторів), обсягом від речення і більше, без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту.
  - 2.2. Відтворення в тексті наукової роботи, повністю або частково, тексту іншого автора (інших авторів) через його перефразування чи довільний переказ без посилання на автора (авторів) відтвореного тексту.

У кандидатській дисертації Лященко А. В. виявлені факти порушення академічної доброчесності, які підпадають під визначення академічного плагіату (пп. 1.2, 2.1 і 2.2 зазначених «Рекомендацій»).

Виявлено, що дисертація Лященко А. В. містить текстові збіги (плагіат) з такими джерелами:

- 1) **Боев Е. И. Реклама как социокультурное явление в системе социальной коммуникации.** – Автореферат дис. ... канд. социологических наук (спец. 22.00.06 – социология культуры, духовной жизни). – Курск, 2005.
(<https://web.archive.org/web/20231010114541/https://www.dissercat.com/content/reklama-kak-sotsiokulturnoe-yavlenie-v-sisteme-sotsialnoi-kommunikatsii/read/pdf>).
- 2) **Демченко С. В. Медіаполітична система в сучасній Україні (інтегрована комунікаційна модель).** – Дис. ... канд. політ. наук (спец. 23.00.02 – політичні інститути та процеси). – Дніпропетровськ, 2004.
(<https://nrat.ukrintei.ua/searchdoc/0404U003713/>).
- 3) **Барна Н. В. Імідж як міфологічний архетип: філософсько-культурологічний аналіз** // «Гуманітарні студії». Зб. наукових праць, 2008, вип. 3. – К.: КНУ ім. Т. Шевченка, 2008. (с. 104–113).
(http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/viking/db/ftp/univ/hs/hs_2008_03.pdf)
- 4) **Демченко В. Д. Феномен жіночого глянцевого часопису: особливості читацького сприйняття** // Наукові записки. – К.: Інститут журналістики, 2002, т. 8, с. 9–13.
(<http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1288>; ця сторінка збережена у вигляді pdf-файла і додається до скарги (Додаток 3.4); бібліографічний опис цієї статті наведений на сторінці автора – В. Д. Демченка – в Google-Академії: https://scholar.google.com.ua/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=JbcxA6QA AAAJ&citation_for_view=JbcxA6QAAAAJ:UeHWp8X0CEIC).
- 5) **Соловьев А. И. Политическая коммуникация: к проблеме теоретической идентификации** // Полис. Политические исследования. – 2002. – № 3. – С. 5–18.
Ця стаття розміщена на офіційному російському сайті «Научная электронная библиотека» за адресою <https://elibrary.ru/item.asp?id=5078567>, доступ до якого можливий через VPN після реєстрації, див. фото цієї сторінки нижче; завантажити файл можна, натиснувши праворуч кнопку «Полный текст (PDF)», яка на фото позначена стрілкою; для зручності вебархівна копія файлу збережена тут: https://web.archive.org/web/20240422164852/https://www.elibrary.ru/download/elibrary_5078567_20260903.pdf. Слід зазначити, що в другій частині цієї адреси вказане покликання на розміщений в російській бібліотеці файл (ID=5078567).

НАЧАЛ ЭЛЕКТРОННАЯ
БИБЛИОТЕКА
LIBRARY.RU

ИНФОРМАЦИЯ О ПУБЛИКАЦИИ

eLIBRARY ID: 5078567

EDN: ESCVFR

ПОЛИТИЧЕСКАЯ КОММУНИКАЦИЯ: К ПРОБЛЕМЕ ТЕОРЕТИЧЕСКОЙ ИДЕНТИФИКАЦИИ

СОЛОВЬЕВ А. И.¹

¹ НГУ им. М.В. Ломоносова

Тип: статья в журнале - научная статья Язык: русский

Номер: 3 Год: 2002 Страницы: 5-18

ЖУРНАЛ:

ПОЛИС. ПОЛИТИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ

Учредители: Федеральный научно-исследовательский социологический центр РАН, НП "Редакция журнала "Полис" (Политические исследования), Российская ассоциация политической науки, Некоммерческий фонд — Институт социально-экономических и политических исследований (Фонд ИСАПИ), Московский государственный институт международных отношений (университет)
ISSN: 1026-9487 eISSN: 1684-0070

АННОТАЦИЯ:

Констатировано, что концепт коммуникации, активно использующийся в социальных

РОССИЙСКИЙ ИНДЕКС
НАУЧНОГО ЦИТИРОВАНИЯ
Science Index

ИНСТРУМЕНТЫ

- ➔ Вернуться в список результатов запроса
- ➔ Следующая публикация

Загрузить:

- ➔ Полный текст (PDF)
- ➔ Отправить публикацию по электронной почте

- ➔ Список статей в РИНЦ, цитирующих данную
- ➔ Список статей в Google Академии, цитирующих данную
- ➔ Ссылка для цитирования

Дисертації Боева та С. Демченка або інші їхні праці відсутні в «Списку використаних джерел» до дисертації.

Статті Барни, В. Демченка та Соловйова відсутні в «Списку використаних джерел» до дисертації.

Основний матеріал дисертації Лященко А. В. (без Змісту, Вступу і Списку використаної літератури) викладений на сс. 9–168 (усього – 160 сторінок).

Академічний плагіат виявлений на сторінках основного тексту 9–10, 12, 15–17, 21, 29–44, 71–73, 77, 81, 91–92, 98–101, 103–111, 127–128, 145–147, 164–167 (усього **52 сторінки**, що складає **32%**), у тому числі на **4 сторінках з висновками** (164–167), а також на сс. 3–7 Вступу.

Дисертація А. В. Лященко має важливі особливості, на яку звертаю увагу НАЗЯВО. По-перше, на **18 сторінках** виявлені збіги з кандидатською дисертацією її наукового керівника – С. В. Демченка (це **11% основного тексту**), і виявляється дуже дивним, що він не помітив (чи зробив вигляд, що не помітив) збігів тексту його аспірантки з власною дисертацією. По-друге, з'ясувалося, що є фрагменти дисертації Лященко, які мають збіги одночасно і з кандидатською, і з докторською дисертаціями С. В. Демченка. По-третє, виявлені фрагменти, що збігаються з кандидатською дисертацією С. В. Демченка і зі статтею В. Д. Демченка (батька С. В. Демченка), що свідчить про цілий ланцюжок плагіату:

Лященко А. В. Реклама як соціокультурне явище в системі масових комунікацій. Дис. ... канд. наук із соціальних комунікацій. – Дніпропетровськ, 2008.	Демченко С. В. Медіалітична система в сучасній Україні (Інтегрована комунікаційна модель). – Дис. ... канд. політ. наук. – Дніпропетровськ, 2004.	Демченко В. Д. Феномен жіночого глянцевого часопису: особливості читачького сприйняття // Наукові записки. – К.: Інститут журналістики, 2002, т. 8, с. 9–13.
Модний нині гляцевий журнал – він з нинішнього життя, чудово вписується у нову систему моральних координат і життєвих пріоритетів. Те, що такі видання являють ідеальні образи для широкого кола читачів, які, як правило, не мають коштів для купівлі дорогих речей, що їх там рекламують, і живуть неначе в іншому вимірі, ніж явлений там світ, зазначав ще півстоліття тому французький філософ Ролан Барт [8, 473]. У пострадянському просторі (й Україна не виняток) такі часописи посіли місце набагато значніше, ніж у Західній Європі чи США, звідки вони до нас прийшли, бо їм судилося заповнити ідеологічну та естетичну пустоту, що виникла після краху колишніх ідеалів тоталітарної імперії у світі пересічної людини.	Модний нині гляцевий журнал чудово вписується в нову систему моральних координат і життєвих пріоритетів. Те, що такі видання являють ідеальні образи для широкого кола читачів, які, як правило, не мають коштів для купівлі дорогих речей, які там рекламуються, і живуть неначе в іншому вимірі, ніж явлений там світ, зазначав ще півстоліття тому французький філософ Ролан Барт [9, с. 473]. У пострадянському просторі (й Україна не виняток) такі часописи посіли місце набагато значніше, ніж у Західній Європі чи США, звідки вони до нас прийшли, бо їм судилося заповнити ідеологічну та естетичну пустоту, що виникла після краху колишніх ідеалів тоталітарної імперії у світі пересічної людини.	<...> А модний жіночий журнал – він з нинішнього життя, чудово вписується у нову систему моральних координат і життєвих пріоритетів. Те, що такі видання являють ідеальні образи для широкого кола читачів, які, як правило, не мають коштів для купівлі дорогих речей, що їх там рекламують, і живуть неначе в іншому вимірі, ніж явлений там світ, зазначав ще півстоліття тому французький філософ Ролан Барт [10, 473]. У пострадянському просторі (й Україна не виняток) жіночі журнали посіли місце набагато значніше, ніж у Західній Європі, звідки вони прийшли, їм судилося заповнити ідеологічну та естетичну порожнечу, що виникла після краху радянських ідеалів у світі <u>загальної</u> людини.

Увесь розділ 1.3 дисертації А. Лященко є простим перекладом російської статті А. Соловйова. У переписаному тексті Лященко кілька разів замінювала слова «Росія» та «російський» на «Україна» та «український», тобто робила «запозичення» свідомо, розуміючи наслідки своїх дій.

Актуальність, мету роботи, методи, наукову новизну, практичне значення та висновки своєї «дисертації» Анжела Лященко переписала з російської дисертації 2005-го року

Звертаю увагу НАЗЯВО на те, що захист дисертації А. Лященко відбувся на засіданні спеціалізованої вченої ради Д.26.001.34 Київського національного університету імені Тараса Шевченка – тієї самої, де захищав свою докторську дисертацію С. В. Демченко, в якій також був виявлений плагіат (<https://false-science-ua.odoo.com/doktorska-disertatsiia-profesora-sergiia-demchenka-z-dnipropetrovskogo-universitetu-nesusvitne-ganbishche>).

Наявні збіги текстів без зазначення покликань **порушують вимоги**, встановлені **статтею 42 Закону України «Про освіту»** щодо академічної доброчесності, а також порушують дійсні на момент захисту (2011 рік) **вимоги «Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника»**, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 7 березня 2007 р. № 423. (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/423-2007-п/ed20070307#Text>):

«11. Дисертація на здобуття наукового ступеня є кваліфікаційною науковою працею, виконаною особисто здобувачем у вигляді спеціально підготовленого рукопису або опублікованої монографії. Підготовлена до захисту дисертація повинна містити висунуті здобувачем науково обґрунтовані теоретичні або експериментальні результати, наукові положення, а також характеризуватися єдністю змісту і свідчити про особистий внесок здобувача в науку. ...»

«16. ... У разі виявлення текстових запозичень, використання ідей, наукових результатів і матеріалів інших авторів без посилання на джерело дисертація знімається з розгляду незалежно від стадії проходження без права її повторного захисту.

Виявлення в дисертації, авторів якої вже видано диплом доктора чи кандидата наук, текстових запозичень без посилання на джерело є підставою для порушення клопотання про позбавлення його наукового ступеня.»

У цьому порядку також міститься норма про розгляд подібних справ без обмеження строку давності: «40. ... Розгляд питання про обґрунтованість присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання, стосовно яких рішення прийняті понад десять років тому, органами атестації не проводиться, за винятком виявлення текстових запозичень, використання ідей, наукових результатів і матеріалів інших авторів без посилання на джерело.»

На підставі викладеного звертаюся до НАЗЯВО з проханням:

1. Розглянути питання щодо академічного плагіату в дисертації Анжели Вадимівни Лященко на здобуття ступеня кандидата наук, провівши аналіз наведених фактів текстових збігів, та прийняти рішення щодо виявлення/невиявлення в дисертації А. В. Лященко фактів порушення академічної доброчесності.
2. У випадку підтвердження фактів порушень А. В. Лященко академічної доброчесності звернутися до Міністерства освіти і науки України з вимогою щодо необхідності позбавлення цієї особи наукового ступеня кандидата наук.

Додатки:

1. Порівняльна таблиця із наведенням фрагментів дисертації Лященко А. В. та відповідних фрагментів опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства в форматах pdf та docx.

2. Електронна копія дисертації Лященко А. В., поданої на здобуття наукового ступеня кандидата наук із соціальних комунікацій, у форматі pdf.

3. Електронні копії джерел неправомірного використання в форматі pdf:

- 3.1. Автореферат дисертації: Боев Е. И. «Реклама как социокультурное явление в системе социальной коммуникации»;
- 3.2. Дисертація: Демченко С. В. «Медіаполітична система в сучасній Україні (інтегрована комунікаційна модель)»;
- 3.3. Стаття: Барна Н. В. «Імідж як міфологічний архетип: філософсько–культурологічний аналіз» (у зб. «Гуманітарні студії», 2008, вип. 3);
- 3.4. Стаття: Демченко В. Д. «Феномен жіночого глянцевого часопису: особливості читацького сприйняття»;
- 3.5. Стаття: Соловьев А. И. «Политическая коммуникация: к проблеме теоретической идентификации».

15.05.2024 р.

О. Ю. Смірнов,
канд. біол. наук, ст. наук. співр.